

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

28.02.2023

Vår ref. marianne.bevum@nito.no

Deres ref. 22/5736

Høring NOU 2022: 17 Veier inn - ny modell for opptak til universiteter og høyskoler

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad. Vi har mer enn 100 000 medlemmer fra alle sektorer i arbeidslivet. Blant disse er 13 500 studenter.

NITO er jevnt over positiv til at utvalget foreslår en ny modell for opptak til høyere utdanning som skal være mest mulig rettferdig, effektiv og enkel å forstå.

For å møte arbeidslivets kompetansebehov og gjøre samfunnet mer bærekraftig, må vesentlig flere velge teknologifag enn i dag. Samfunnet trenger flere teknologer og det er viktig at det ikke er strukturelle hindre i veien for personer som ønsker å ta en utdanning eller å videreutdanne seg. For ingeniørutdanningen er ordningene med forkurs, TRES og Y-vei et viktig supplement til ordinære studentopptak. Vi er glade for at utvalget foreslår å videreføre disse. Det er også viktig å sikre gode overgangsordninger fra fagskole til høyere utdanning.

Tilleggs poeng

NITO er bekymret for konsekvensene av å fjerne tilleggs poeng for realfag i videregående skole. Vi oppfatter at realfags poeng har stor betydning for å få elever i VGO til å velge realfag. Mange opplever realfagene som mer ressurskrevende og med høyere risiko for dårlig karakter enn andre fag, og det er dermed en fare for at disse fagene velges bort dersom realfags poengene fjernes. Det er avgjørende at mange nok velger realfag i VGO for å ha gode forkunnskaper til realfagsstudier.

Innen MNT-fag er det en del studier som har svært skjev kjønnsbalanse. For disse fagene har kjønns poeng vært medvirkende til å stimulere flere jenter til å ta høyere utdanning innen teknologi. Dersom muligheten til å bruke kjønns poeng faller bort, blir det viktig at en ordning med kjønnskvoter blir fleksibel og treffsikker nok, og at man hindrer utfall som oppfattes som urettferdige. I tillegg er det nødvendig å se på flere virkemidler for å styrke søkningen til MNT-utdanningene, spesielt ønsker vi en overordnet og nasjonal dimensjonering av utdanningstilbudene ut fra samfunnets kompetansebehov.

NITO er positiv til å fjerne ordningen med alders poeng.

Spesielle opptakskrav

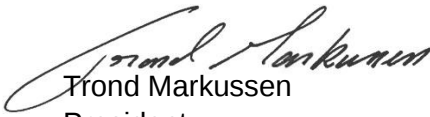
NITO støtter utvalgets forslag om å videreføre muligheten til å sette innholdskrav for opptak til enkelte utdanninger.

NITO støtter imidlertid ikke forslaget om å avvike nivåkrav. Vi mener at det fortsatt bør være rom for å sette karakterkrav på enkelte fag, for å sikre at studenter har en faglig bakgrunn som gir god gjennomføringsevne.

NITO er positiv til utredning av en nasjonal opptaksprøve. Det er uklart hvorfor utvalget foreslår at søkere skal kunne konkurrere i karakterkvote og opptaksprøvekvote samtidig, og hva konsekvensen av dette vil bli. NITO mener det er ønskelig at flest mulig benytter seg av karakterkvoten slik at opptaket blir mest mulig effektivt og inspirerer til innsats i VGO.

Det er viktig at de som skal søke høyere utdanning får god informasjon om hvordan opptakssystemet vil endre seg, og når endringene vil skje. Vi mener departementet bør vurdere om det er behov for en overgangsordning før en foretar utfasing av dagens system.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Egil Thompson
Generalsekretær